

מ"ת 67603/07/23 - חסן רמאק (עציר) נגד מדינת ישראל - פמ"ד (פלילי)

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

מ"ת 67603-07-23 מדינת ישראל נ' רמאק(עציר)
תיק חיצוני: 299361/2023
לפני כבוד השופט נסר אבו טהה
המבקש חסן רמאק (עציר) ע"י ב"כ עו"ד ויקטור אוזן
נגד
המשיבה מדינת ישראל - פמ"ד (פלילי)
החלטה

1. בתאריך 30.07.2023, הוגש כתב אישום כנגד המבקש, המייחס לו לכאורה ביצוע עבירות חבלה בכוונה מחמירה - עבירה לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין, עבירות בנשק (נשיאה והובלה - עבירה לפי סעיף 144(ב) לחוק, שיבוש מהלכי משפט - עבירות בין התאריכים 07.07.2023-17.07.2023.

2. עובדות כתב האישום בתמצית:

א. בין המבקש ובין מאהר אלגדיפי (להלן: "המתלונן") ישנו סכסוך כספי. בתאריך 06.07.2023, בניסבות שאינן ידועות במדויק למאשימה, נטל או קיבל המתלונן מהמבקש רכב מסוג טויוטה (להלן: "הטויוטה"), הרשום על שמה של אשתו של המבקש. המתלונן נטל או קיבל את הטויוטה לכאורה, על חשבון חוב במסגרת אותו סכסוך כספי, וסיכם עם המבקש שיתאמו את העברת הבעלות לאחר שהמתלונן ימצא קונה לטויוטה. יום לאחר מכן, בתאריך 07.07.2023, בעקבות פרסום במרשתת, פנה המתלונן לעאדל אבו סוויס (להלן: "עאדל") והציע למכור לו את הטויוטה. השניים ניהלו משא ומתן וסיכמו לבצע את עסקת המכירה בתאריך 09.07.2023. למחרת, נפגשו בשעות הבוקר המתלונן, עאדל ואחיו של עאדל עליאן, ולקחו את הטויוטה לבדיקה במכון "מונדיאל טסט" בבאר-שבע. זמן קצר לאחר מכן, שוחח המתלונן עם המבקש ותיאם אתו לבצע את העברת הבעלות בסניף הדואר בירוחם. בשלב מסוים, גמלה בלבו של המבקש ליטול חזרה את רכב הטויוטה מהמתלונן וכן לפגוע במתלונן ולגרום לו חבלה חמורה. לשם כך הצטייד המבקש באקדח.

ב. בהמשך ובסמוך לשעה 12:00, הגיע המבקש יחד עם אחרים שזהותם אינה ידועה למאשימה, כשהוא נושא עמו את האקדח. בסמוך לאותה שעה, הגיע גם המתלונן לירוחם כשהוא נוסע ברכב הטויוטה יחד עם עאדל ועליאן. עאדל ועליאן ירדו מרכב הטויוטה ונכנסו לסניף הדואר, והמתלונן החנה את רכב הטויוטה בחניית המרכז המסחרי הסמוך.

עוד מתואר, כי לאחר שהמבקש הבחין במתלונן בחנייה של המרכז המסחרי, שלף האקדח וירה במתלונן שתי יריות ברגליו מטווח קצר. המתלונן התמוטט כשהוא שותת דם, והמבקש נכנס לרכב הטויוטה ונמלט מהמקום.

עוד נטען, כי במהלך הימים שלאחר מכן, התחמק המבקש מהמשטרה ולא התייצב לחקירה, למרות שידע שהוא דרוש חקירה וחרף מאמצים שנעשו על מנת לאתר. כשבוע לאחר מכן, בתאריך 17.07.2023, נעצר המבקש כשהוא מסתתר בפזורת מצפה רמון אצל קרובי משפחתו.

3. בתאריך 06.08.2023, התקיים דיון בבית המשפט בפני כב' השופט אריאל ואגו, סגן נשיא, במסגרתו, משלא הייתה מחלוקת בדבר קיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר, הופנה המבקש לקבלת תסקיר מעצר מאת שרות המבחן.

4. בתאריך 31.08.2023, המשך הדיון התקיים בבית המשפט בפני כב' השופט יעקב פרסקי, במסגרתו התקבל תסקיר שלא בא בהמלצה לשחרור המבקש לחלופת המעצר שהוצעה, בדמות מעצר בית מלא בכתובת הוריו של המבקש בפזורת שבט מסעודין, בפיקוח העיקרי של אמו, וכן בסיוע חבר המשפחה סולימאן אלברדאני - שירת בצבא קבע, מתגורר בפזורת אלעזמה, חבר נוסף - אסביתאן זנון, בן 55, מתגורר בעין עובדת ועובד כמפעיל ציוד כבד בין השעות 07:00-15:00 (להלן: "כתובת החלופה" ו"הערבים המפקחים").

בפרק ההמלצות ציין שרות המבחן: "בבואנו לגבש המלצה לקחנו בחשבון חומרת המיוחס לו והשלכותיו וביניהן השלכות אפשריות באשר לסיכון לחברה בעבירות מסוג זה. כן לקחנו בחשבון דפוסי ומאפייניו כפי שתוארו לעיל ובהן מעורבותו החוזרת בפלילים, קשייו לזהות כל בעייתיות בהתנהלותו, עמדותיו המצדיקות אלימות והעדר הרתעה על אף הליכים משפטיים קודמים ומעצרו כיום תוך ריצוי עונש קודם שהוטל עליו. אשר לערבים שנבחנו אינם מתאימים לשמש כמפקחים עבורו משכך ולאור הערכת הסיכון הגבוהה איננו באים בהמלצה לשחרורו." (ראה תסקיר מיום 27.08.2023)

בסופו של יום, הורה בית המשפט (כב' השופט פרסקי), על מעצרו של המבקש עד תום ההליכים, תוך ציון, כי הנטייה בהלכה הפסוקה, הינה להורות על מעצר עד תום ההליכים בעבירות נשק, ודאי כאשר מדובר בשימוש בנשק שלא כדין, שהביא לחבלה חמורה במתלונן.

5. מונחת בפני בקשה לעיון חוזר, במסגרתה עתר המבקש לעיין מחדש בהחלטת בית המשפט מיום 31.08.2023, ולהורות על העברתו של המבקש למעצר במתכונת של פיקוח אלקטרוני ביישוב עין משד 22/3, מצפה רמון (להלן: "כתובת המעצר"), תחת פיקוחם של יצחק ברגר (סגן אלוף במיל"), תושב מצפה רמון, וכן פיקוחם של שני בני דודיו של המבקש (להלן: "הערבים המפקחים").

6. במסגרת הדיון שהתקיים, חזר המבקש על בקשתו והוסיף, כי מאז מעצרו חלפו כארבעה חודשים. חרף חלוף הזמן, טרם התקיימו דיונים בתיק העיקרי, וזאת על רקע המצב הביטחוני השורר במדינה. עוד הוסיף המבקש, כי שרות המבחן לא פסל באופן קטגורי היתכנותה של חלופה, אלא מהתסקיר ניתן להסיק, כי החלופה הקונקרטיית לא מתאימה. כיום מוצעת חלופה בדמות מעצר בפיקוח אלקטרוני לצד פיקוח אנושי של שלושה מפקחים בוגרים ואחראים. כמו כן, כתובת החלופה מרוחקת מסביבתו של המבקש וכן ממגורי המתלונן. לחילופין, לבחון את החלופה המוצעת באמצעות תסקיר מאת שרות המבחן.

7. ב"כ המשיבה מנגד, עתרה לדחות את הבקשה לעיון חוזר, שכן לשיטתה, לא הובאו נסיבות או עובדות חדשות כנדרש על פי סעיף 52 לחסד"פ, המצדיקות בחינה מחודשת להחלטת בית המשפט שניתנה בחודש אוגוסט 2023. לגופם של דברים, עמדה המשיבה על נסיבות המעשים וחומרתם המופלגת, לנוכח הקלות שבשימוש בנשק חם, בו החזיק המבקש שלא כדיון, וגרם לחבלותיו של המתלונן, תוך שירה שני כדורים ברגליו, וזאת בשל ויכוח לכאורה, על חוב כספי. אם לא זו אף זו, שעה שידע המבקש על היותו דרוש חקירה, נמלט משך שבוע ימים עד שאותר ונעצר על ידי משטרת ישראל. עוד הפנתה המשיבה להתרשמות שרות המבחן ממאפייני אישיותו של המבקש, לרבות ביטוי עמדות מקלות באשר לשימוש באלימות ורואה באלימות דרך לפתרון לגיטימי. כמו כן, אינו רואה בגבולות החוק גורם משפיע על בחירותיו, וכן התרשמותם מקיומה של רמת סיכון גבוהה להישנות מעשים דומים הן בתחום הרכוש והן בתחום האלימות. עוד עמדה המשיבה על עברו הפלילי של המבקש, שלחובתו חמש הרשעות קודמות בעבירות איומים, התנהגות פרועה במקום ציבורי, עבירות רכוש וסיוע לשיבוש הליכי משפט - הרשעתו האחרונה מחודש מרץ 2023, בגינה נידון לשלושה חודשי מאסר בפועל. עוד נטען, כי לא הובאו טעמים כבדי משקל המצדיקים סטייה מהמלצה שלילית של שרות המבחן. עוד נטען, כי אין מקום להפניית המבקש לקבלת תסקיר משלים, שכן הבעייתיות טמונה בחומרת המעשה ונסיבות העושה, מאפייני אישיותו ודפוסי התנהלותו ועברו הפלילי ולא בטיב החלופה והריחוק הגיאוגרפי שלה.

8. לאחר שהקשבתי לטיעוני ב"כ הצדדים ועיינתי בהחלטות הקודמות שניתנו בעניינו של המבקש, לרבות בתסקיר שרות המבחן שהוגש בחודש אוגוסט 2023, לא שוכנעתי שיש מקום להיעתר לבקשה לעיון חוזר, שכן לא הובאו נסיבות או עובדות חדשות כנדרש על פי סעיף 52 לחסד"פ, ובהתאם למבחנים הרלוונטיים בהלכה הפסוקה.

אין לי אלא לחזור על דברי עמיתי, כב' השופט יעקב פרסקי, כי הנטייה בהלכה הפסוקה הינה להורות על מעצר עד תום ההליכים בעבירות נשק, ודאי כאשר מדובר בשימוש בנשק שלא כדיון שהביא לחבלה חמורה במתלונן בנסיבות המתוארות בעובדות כתב האישום.

יתרה מכך, ההלכה הפסוקה, וביתר שאת, בתקופה האחרונה, על רקע ריבוי המקרים של שימוש בפועל בנשק, במיוחד במחוז הדרום ובמגזר הערבי, מגביר את הערכת הסיכון הנובע מכל נשק ונשק. זאת גם בטרם התממש הפוטנציאל, טרם נעשה שימוש באותו נשק עצמו. עוד בהקשר זה, יודגש שהנטל להפריך את חזקת המסוכנות הסטטוטורית הרובצת לפתחו של מחזיק הנשק (כדי לשכנע בהיתכנות חלופת מעצר) גובר בתקופות בהן נעשה שימוש רב בנשק, כמו המציאות דהיום. כאמור, התנהלות המבקש מהווה אינדיקציה הפוכה.

עוד מותר לציין, כי הבעייתיות טמונה במאפייני אישיותו ודפוסי התנהלותו של המבקש, כפי שעמד על כך שרות המבחן ואף התרשם מקיומה של רמת סיכון גבוהה. עוד להוסיף את עברו הפלילי של המבקש, כאמור לעיל. על כן, טיב החלופה אינו עיקר הבחינה במקרה דנן, וגם לא הריחוק הגיאוגרפי של מיקום החלופה.

שוב, ההלכה הפסוקה בדבר נקודת המוצא בעבירות נשק, הינה מעצר עד תום ההליכים, אף ביחס לנאשמים צעירים, נעדרי עבר פלילי, לצד תסקיר חיובי. לא כך הם פני הדברים בעניינו של המבקש, לא ביחס למעשה ולא לנסיבות העושה.

מכל הטעמים המפורטים לעיל - דין הבקשה לעיין חוזר להידחות.

המזכירות תשלח עותק ההחלטה לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, ח' כסלו תשפ"ד, 21 נובמבר 2023, בהעדר
הצדדים.